

Dorpsvisie Ruinen 2021

- een levend dorp -

Inhoud

1. Inleiding
 - 1.1 Aanleiding en doelstelling
 - 1.2 Ruinen
 - 1.3 Dorpsbelangen Rune
 - 1.4 Leeswijzer
2. Aanleiding, proces en werkwijze
 - 2.1 Aanleiding
 - 2.2 Algemene vraag
 - 2.3 Enquête
 - 2.4 Gesprekken met stakeholders
3. Ambitie en resultaat
4. Wonen
 - 4.1 behoefte aan woonruimte
 - 4.2 actiepunten
5. Sociaal klimaat, leefbaarheid en voorzieningen
 - 5.1 ontmoeten
 - 5.2 vindbaarheid
 - 5.3 sociale structuur
 - 5.4 voorzieningen
 - 5.5 actiepunten
6. Inrichting openbare ruimte en verkeersveiligheid
 - 6.1 Brink
 - 6.2 Toegankelijkheid
 - 6.3 Snelheid
 - 6.4 Onveilige plaatsen
 - 6.4.1 Westerstraat
 - 6.4.2 Neuzendijk/Meppelerweg/Huttenweg
 - 6.4.3 Oude Benderseweg
 - 6.4.5 Mr Harm Smeengeweg
 - 6.5 Actiepunten
7. Natuur, duurzaamheid en recreatie
 - 7.1 Groen in en om het dorp
 - 7.2 Ruinen poort Dwingelderveld
 - 7.3 Duurzaam Ruinen
 - 7.4 actiepunten
8. Dorpsvisie, een onderlegger voor de toekomst?

1. Inleiding

Voor u ligt, of leest u op uw beeldscherm, de Dorpsvisie 2021. Deze dorpsvisie is in de periode 2020 tot en met april 2021 met inbreng van velen onder regie van het bestuur van Dorpsbelangen Rune opgesteld.

1.1 Aanleiding en doelstelling

De aanleiding tot het schrijven van een nieuwe dorpsvisie is het feit dat de vorige dorpsvisie uit 2012 dateert en dat veel van de punten uit de vorige dorpsvisie zijn gerealiseerd of niet meer relevant bleken te zijn.

De doelstelling van de nieuwe dorpsvisie 2021 is het omschrijven op welke wijze er voor gezorgd kan worden dat Ruinen de komende jaren een levend en leefbaar dorp blijft.

In deze dorpsvisie staat per thema een aantal actiepunten. Deze actiepunten zijn soms heel concreet en soms wat abstracter. De reden hiervoor is dat Dorpsbelangen Rune geen uitvoerende of regelgevende partij is. De rol van Dorpsbelangen is veel meer die van een verbinder, stimulator en aanjager. Als voorbeeld de breed gedragen wens om meer woningen te realiseren: Dorpsbelangen kan geen huizen bouwen, noch partijen dwingen om op een bepaalde locatie te gaan bouwen. Wat Dorpsbelangen wel kan doen is het bij elkaar brengen van bepaalde personen, partijen en de gemeente om zodoende een beweging op gang te brengen die uiteindelijk kan leiden tot bijvoorbeeld meer nieuwe betaalbare woningen.

1.2 Ruinen

Ruinen is een middelgroot Drents zanddorp met een rijke geschiedenis. De omgeving is aantrekkelijk: kleinschalig met een historische structuur en veel natuur. Toerisme is mede daarom traditioneel een belangrijke factor.

Het dorp ligt niet direct aan grote verkeersverbindingen maar is goed bereikbaar. Eind vorige eeuw is de zelfstandige gemeente Ruinen opgegaan in de gemeente De Wolden. Het dorp heeft echter een zelfstandige sociale structuur en biedt daarin ruimte aan iedereen. Er is voldoende werkgelegenheid en veel noodzakelijke voorzieningen zijn aanwezig. Voor uitgebreidere voorzieningen zoals voortgezet onderwijs, winkelen of cultuur is het dorp georiënteerd op zowel Meppel als Hoogeveen.

1.3 Dorpsbelangen Rune

Dorpsbelangen Rune is in 1998 opgericht om de leefbaarheid in het dorp Ruinen en haar omgeving zo optimaal mogelijk te maken en te behouden. Dit wordt gedaan door nauwe banden te onderhouden met gemeente, instanties, bedrijven en verenigingen. Dorpsbelangen Rune wil een serieuze gesprekspartner zijn maar is nadrukkelijk géén politieke vereniging.

Naast het schrijven van een dorpsvisie zijn er nog vele andere onderwerpen waar Dorpsbelangen Rune zich voor inzet. Rode draad in die activiteiten is dat zij eraan bijdragen dat zij ons dorp nóg leefbaarder maken. Op de website staan meerdere links waarop de voortgang van onderwerpen en activiteiten staat vermeld.

Dorpsbelangen Rune draagt ook zorg voor een aantal vaste activiteiten, zoals de jaarlijkse Dodenherdenking en de coördinatie van het maandelijks ophalen van Oud Papier.

Kortom: DB Rune werkt hard aan een mooi dorp Ruinen en heeft daar de steun van de leden voor nodig.

Het is voor Dorpsbelangen Rune erg belangrijk om te weten wat er leeft in Ruinen en haar omgeving. Vindt u dit ook belangrijk? Word dan lid van de vereniging en meld u aan via het contactformulier via onderstaande link op de website. Lidmaatschap kost € 7,50 per jaar.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden het proces en de werkwijze van de totstandkoming van de dorpsvisie beschreven. Het 3e hoofdstuk geeft de ambities op basis van de resultaten van de enquête en gesprekken met de stakeholders weer. Dit hoofdstuk wordt afgesloten met een selectie van de thema's. Deze thema's worden in de daaropvolgende hoofdstukken besproken. Hoofdstuk 4 gaat over wonen, 5 over het sociaal klimaat, leefbaarheid en voorzieningen. Hoofdstuk 6 gaat over de inrichting van de openbare ruimte en de verkeersveiligheid. Het laatste themahoofdstuk is hoofdstuk 7, natuur, duurzaamheid en recreatie. In hoofdstuk 8, het laatste hoofdstuk, wordt de vraag gesteld hoe we nu verder gaan, oftewel is de Dorpsvisie een onderlegger voor de toekomst?

2. Aanleiding, proces en werkwijze

2.1 Aanleiding

Het dorpsplan voor Ruinen wat op initiatief van Dorpsbelangen Rune in 2012 is opgesteld was een groot project met professionele ondersteuning waarbij veel inwoners zijn betrokken. Het resultaat was een mooi vormgegeven notitie waarin de situatie en de plannen beschreven werden. Veel hiervan is inmiddels gerealiseerd.

In het najaar van 2019 besloot het bestuur van Dorpsbelangen Rune dat het tijd was voor een nieuw en actueel plan. Binnen de gemeente de Wolden werd ook begonnen aan een toekomstvisie en de ideeën vanuit Ruinen zouden daarin meegenomen kunnen worden. Besloten werd het project nu wat minder groots (en kostbaar) op te zetten. Belangrijk werd gevonden dat de inwoners betrokken werden en het project concrete punten oplevert waaraan gewerkt kan worden.

2.2 algemene vraag

Begin 2020 werd aan de leden en via de kranten aan alle inwoners om ideeën gevraagd. Dat leverde zo'n vijftig reacties op. Vaak ging het om hele concrete wensen en/of ergernissen. Enkele thema's waren daaruit eenvoudig te destilleren, namelijk: openbare ruimte en verkeersveiligheid, bouwen en wonen, en natuur en groen. Over bijvoorbeeld sociale contacten of ontwikkelingen of over bedrijvigheid en werkgelegenheid werd weinig ingebracht.

2.3 enquête

Het idee was om op basis van deze verzamelde gegevens enkele themabijeenkomsten te organiseren. Doordat het Coronavirus toesloeg was dat niet meer mogelijk. Toch was een bredere inbreng van inwoners gewenst. Daarom werd door DB Rune een enquête samengesteld die in augustus 2020 bij ruim 1500 huishoudens in de bus gedaan werd. Hierop kwamen maar liefst 525 ingevulde reacties terug! Het plan was de voorstellen en ideeën die dit opleverde tijdens één of meer gespreksavonden rond thema's te bespreken met geïnteresseerden en 'deskundigen'. Vanwege de tweede Coronagolf kon ook dit idee geen doorgang vinden.

2.4 gesprekken met stakeholders

Daarnaast is vanuit DB Rune met verschillende organisaties in het dorp contact gezocht om te peilen wat er bij hen leefde. De organisaties waarmee overlegd is worden in de colofon genoemd. Conclusies en/of actiepunten zijn in een later stadium opnieuw aan deze organisaties voorgelegd en de resultaten zijn in deze dorpsvisie meegenomen.

3. Ambitie en resultaat

Ruinen moet een levend dorp blijven. Een dorp waar niet alleen gewoond wordt maar waar het ook prettig verblijven is. Dat betekent dat de voorzieningen die daar bij horen, zoals werk, winkels, sportvoorzieningen, onderwijs, zorg en recreatie/ontspanning, aanwezig zijn en goed voor elkaar zijn. Maar ook in andere behoeftes zoals veiligheid, natuur, ontmoeting/sociaal moet voorzien worden.

Uit de gevoerde gesprekken, uit de schriftelijke reacties en uit de resultaten van de enquête kan de conclusie getrokken worden getrokken dat de inwoners van Ruinen over de hiervoor genoemde onderwerpen overigens redelijk tevreden blijken te zijn.

Ruinen is een prettig dorp om te wonen. De omgeving is prachtig, de sfeer in het dorp is ontspannen, er is gelegenheid elkaar in allerlei verbanden te ontmoeten, noodzakelijke voorzieningen zijn aanwezig en de behoefte aan een eigen Ikea, Bijenkorf of stadion lijkt afwezig. Niettemin zijn er duidelijke wensen en verbeterpunten. In deze dorpsvisie zijn deze punten in vier thema's gebundeld:

- wonen
- sociaal klimaat, leefbaarheid en voorzieningen
- inrichting openbare ruimte en verkeersveiligheid en
- natuur/milieu en recreatie

4. Wonen

4.1 Behoeftes aan woonruimte

Een zeer breed gedragen wens is het realiseren van meer en passende woonruimte. Er is een groot tekort aan betaalbare woonruimte, waardoor starters feitelijk worden gedwongen langer thuis te blijven wonen en jonge gezinnen zelfs vanuit Ruinen moeten verhuizen. De mogelijkheden van woningcorporaties zijn beperkt en Actium heeft daarnaast geen concrete woningbouwplannen voor Ruinen. Het gebrek van passende woonruimte komt de vitaliteit en leefbaarheid van het dorp niet ten goede, wat met name voor de toekomst zorgen met zich meebrengt.

De behoefte aan woonruimte is duidelijk. Elk beschikbaar modaal woonhuis is in Ruinen snel te verkopen of te verhuren. Toch lukt het nauwelijks meer woonruimte beschikbaar te krijgen. Niemand is hiervoor verantwoordelijk en het gevoel van urgentie lijkt te ontbreken.

Het tekort aan woningen is landelijk een structureel probleem en daardoor niet specifiek in Ruinen aan de orde. Dit maakt het ook direct een moeilijk probleem wat geen eenvoudige oplossing kent. Desondanks wil DB Rune opties en mogelijkheden onderzoeken om meer en snellere woningbouw in Ruinen te kunnen realiseren. Hiervoor ziet DB Rune onderstaande aandachtspunten:

- Actief inzetten op de mogelijkheden. Hierbij valt te denken aan splitsing van bestaande panden in meerdere wooneenheden, tiny houses of het herbestemmen van leegstaande of slecht bruikbare panden. Hier ligt wel een taak bij particulieren en/of ondernemers uit het dorp zelf.
- Niet te groot denken: er hoeft niet meteen sprake te zijn van een forse geheel nieuwe woonwijk. Kleinschalige locaties zijn aantrekkelijk en bieden soms verrassende mogelijkheden.
- De rol en inzet van gemeente De Wolden lijkt vooral faciliterend en zou wat minder afwachtend kunnen zijn. Er is behoefte aan een praktische benadering waarbij gedacht wordt in mogelijkheden en begrippen als initiatief, flexibiliteit, omdenken en bereidheid kernwaarden zijn.

- Het onderzoeken van mogelijkheden op eerder aangewezen woonlocaties. Deze locaties worden in de reacties van de Ruunders vaak genoemd, maar concreet is over de mogelijkheden op deze locaties onvoldoende bekend.
- De mogelijkheid onderzoeken om een werkgroep of denktank in het leven te roepen van Ruunders die kennis, ideeën en/of ervaring op dit gebied hebben. In 2021 zal DB Rune een aantal mensen uitnodigen hierover samen na te denken. Het gaat daarbij om het ontwikkelen van visie en zoeken naar mogelijkheden om meer passende woonruimte beschikbaar te krijgen.
- Daarnaast wil DB Rune zich inzetten om te bereiken dat -als een soort project- een inventarisatie gemaakt wordt van slecht onderhouden en leegstaande panden. Vervolgens kan met de eigenaren een gesprek aangegaan worden om wellicht tot een betere invulling van het pand te komen.

Resultaat van deze activiteiten moet zijn dat het gevoel van urgentie toeneemt, dat procedures iets minder vertragend werken en er sneller en meer passende woonruimte in Ruinen beschikbaar komt.

4.2 Actiepunten:

- *Overleg met gemeente De Wolden*
- *Werkgroep of denktank instellen*
- *Onderzoeken hoe de mogelijkheden om meer woonruimte te realiseren beter in beeld gebracht kunnen komen en benut kunnen worden*

5. Sociaal klimaat, leefbaarheid en voorzieningen

Er is in Ruinen een breed scala aan verenigingen en organisaties actief in het 'sociaal domein': sport, cultuur, recreatie en/of ontspanning. Dat draagt in sterke mate bij aan de leefbaarheid en levendigheid van het dorp en moet vooral zo blijven. Het is belangrijk dat bewoners de verenigingen/organisaties/clubs weten te vinden. En ook dat deze organisaties elkaar weten te vinden en elkaar waar mogelijk versterken.

Voor de sportverenigingen is Sport Rune een soort platform waarin zij elkaar ontmoeten en hun gezamenlijke belangen kunnen delen. De autonomie van verenigingen blijft in stand maar het samen opkomen voor gezamenlijke belangen, delen van ideeën en wensen kan ondersteunend en versterkend zijn. Sport Rune heeft in dit opzicht haar waarde wel bewezen.

Het is de moeite waard te onderzoeken of een dergelijk platform ook voor verenigingen op creatief- en cultureel gebied een meerwaarde kan bieden. Het elkaar ontmoeten kan versterkend en stimulerend zijn en mogelijk leiden tot nieuwe initiatieven.

5.1 Ontmoeten

Onderling contact en het elkaar ontmoeten is van essentieel belang voor een leefbaar dorp. Natuurlijk zijn er veel informele en formele netwerken en netwerkjes waarbinnen dit gebeurt. Iedereen kan lid van een club of vereniging worden of zich aanmelden als vrijwilliger. Toch is die stap vrij groot voor veel mensen. Op een vrijblijvende manier uitgenodigd worden om lid te worden of gevraagd worden voor een taak kan daarbij helpen. Brede deelname aan het sociale leven is in ieders belang en in alle opzichten positief. Initiatieven die ertoe kunnen bijdragen mensen te betrekken bij activiteiten – op welke manier en wat voor activiteit dan ook- zijn daarom welkom.

Al in de vorige dorpsvisie is het idee genoemd om periodiek nieuwe inwoners van Ruinen uit te nodigen voor een soort informatieve welkomst- en ontmoetingsbijeenkomst. De wet op de privacy (AVG) maakte het uitvoeren van dit idee lastig. De wens blijft echter bestaan.

Inmiddels zijn aan de gemeente wel voorstellen gedaan om dit probleem enigszins op te lossen.

5.2 Vindbaarheid

Het zou prettig zijn wanneer alle informatie over het dorp en activiteiten die plaats vinden op een eenvoudige manier bij elkaar vindbaar zouden zijn. Dit blijkt in de praktijk niet eenvoudig. De website Ruinen (www.ruinen.nl) bestaat en biedt informatie maar is niet erg actueel. Ruinen Alert is wel actueel maar niet erg geschikt om informatie te zoeken. Daarnaast benutten organisaties hun eigen kanalen en methodes. Informatie die voor iedereen interessant kan zijn wordt daardoor vaak gemist. Mogelijk is het te hoog gegrepen één aantrekkelijke digitale plaats te bieden waar iedereen actuele informatie kan vinden. Het lijkt echter de moeite waard een poging te wagen om dit te bereiken.

5.3 Sociale structuur

Afgezien van allerlei informele en individuele contacten kent Ruinen ook een uitgebreide structuur van verenigingen en organisaties. Deze verenigingen, clubs, belangenorganisaties en werkgroepen dragen samen in belangrijke mate bij aan een levend dorp.

Mensen met dezelfde belangen of interesses weten elkaar daardoor te vinden. Het is ook goed wanneer organisaties elkaar weten te vinden en elkaar kunnen versterken.

Meestal functioneert dat prima.

Van veel verenigingen is het doel of de functie heel duidelijk: sportclubs, zangkoren of een ondernemersvereniging hebben leden en zijn eenvoudig vindbaar voor mensen met een directe vraag of idee op het betreffende gebied.

Er zijn ook organisaties die wel (heel) actief zijn, maar meer in het algemeen belang bezig zijn. Daarbij kan gedacht worden aan organisaties als VVVo, Ravotti, Stichting Muziek in de Mariakerk, SportRune, Stichting Evenemententerrein Ruinen en ook DB Rune zelf.

Allerlei ideeën en problemen waar geen duidelijk aanspreekpunt voor is komen langs bij DB Rune.

DB Rune wil bekijken of het zinvol kan zijn op terreinen/thema's waarop actie of contact gewenst is werkgroepen op te richten. Deze werkgroepen kunnen dan een platform voor bestaande initiatieven zijn, op dat gebied aanspreekpunt zijn, ontwikkelingen stimuleren en ondersteunen en bovendien de vorderingen volgen. Concreet denken we daarbij aan het thema wonen/bouwen, het thema cultuur/creativiteit en het thema natuur.

DB Rune wil daarnaast het contact met- en de betrokkenheid van de eigen achterban versterken. Op dit moment is de vormgeving van onze digitale omgeving en techniek nog zodanig dat het eenvoudig bereiken van- en communiceren met onze leden te ingewikkeld is. Leden zien nu het nut van Dorpsbelangen in en steunen dat met hun lidmaatschap. Met iets meer informatie en betrokkenheid kan een lidmaatschap meer 'lonen'. Gezocht wordt daarom naar een oplossing voor dit communicatieprobleem.

5.4 Voorzieningen

Vanuit de enquête valt te concluderen dat men over het algemeen tevreden is over het voorzieningen niveau in het dorp.

Er is geen echt winkelcentrum; winkels liggen wat verspreid door het dorp. Het aanbod is echter vrij goed. Sommige winkels hebben zelfs een duidelijk 'bovenplaatselijke' functie. In de dorps enquête wordt alleen enkele malen aangegeven dat een goede drogisterij gemist wordt.

Op het gebied van horeca is Ruinen ruim voorzien. Deze Horeca is grotendeels geconcentreerd op de Brink wat in de zomermaanden met volle terrassen een levendig en gezellig dorpshart oplevert.

Zaalruimte voor vergaderingen of verenigingen is ook voldoende beschikbaar. Betaalbare werk- en opslagruimte voor verenigingen en kleine (sport)verenigingen en stichtingen is wel een aandachtspunt.

In de behoefte aan speelvoorzieningen voor kleine kinderen wordt goed voorzien. Met name Ravotti zet zich in voor het onderhoud en de instandhouding. De staat van de speeltoestellen is daardoor ook goed.

Een wens is nog wel een echte sportschool.

Uitbreiding van het industrieterrein is ook een wens die nu echt gerealiseerd lijkt te worden.

Een evenementen terrein met goede voorzieningen is beschikbaar. Verlichting, elektra en water zijn aanwezig waardoor op een breed scala aan activiteiten ingezet kan worden.

't Neie Punt heeft zich als dorpshuis in de afgelopen jaren goed ontwikkeld. De Coronaperiode was op alle gebieden een slechte tijd om elkaar te ontmoeten. Bij 't Neie Punt bleek echter dat de op zichzelf mooie combinatie dorpshuis-zorgcentrum ook beperkingen kent. Om kwetsbare bewoners te beschermen bleek het gebouw daardoor niet meer bruikbaar voor activiteiten die anders wel door hadden kunnen gaan.

De kwaliteit van de ijsbaan is niet optimaal. Door de weersomstandigheden de laatste jaren is de vraag of een forse investering haalbaar is. Mogelijk biedt een combinatie met een andere voorziening zoals een atletiekbaan of het naastgelegen evenemententerrein nieuwe kansen.

Bewoners geven aan over het algemeen best tevreden te zijn over de voorzieningen in Ruinen. Het is wel zaak dit voorzieningenniveau op peil te houden, waar nodig te onderhouden en waar mogelijk te verbeteren. Uiteraard zijn er zorgen en/of wensen zoals de sportaccommodatie, het verouderde schoolgebouw/IKC of de bestrating op verschillende plaatsen. De basis lijkt echter stevig en er is vaak ook bereidheid zelf zaken aan te pakken.

5.5 Actiepunten:

- *Onderzoeken of een platform op creatief- en cultureel gebied meerwaarde kan bieden*
- *Ontmoetingsactiviteiten stimuleren*
- *Informatie bijeenkomst nieuwe bewoners*
- *'t Neie Punt*
- *Eén digitale informatieplek?*

6. Inrichting openbare ruimte en verkeersveiligheid

Bij het thema 'inrichting openbare ruimte en verkeersveiligheid' voelen velen zich betrokken. Het aantal opmerkingen hierover bij zowel de eerste inventarisatie van onderwerpen voor deze dorpsvisie als bij de dorps enquête was heel groot.

Soms gaat het om ideeën die een plek mooier of aantrekkelijker maken. Meestal gaat het echter over specifieke plaatsen die als onveilig ervaren worden, te hoge snelheden waarmee gereden wordt of tekortschietende toegankelijkheid. Knelpunten worden soms door inwoners individueel aangekaart, in andere gevallen is er een soort werkgroepje ontstaan. Het lijkt het overwegen waard om te bekijken of een algemenere werkgroep voor verkeer en veiligheid kan worden ingesteld. Deze groep kan dan een aanspeekpunt en klankbord zijn, problemen aankaarten, oplossingen bedenken en de vorderingen volgen.

De oplossing om de geuite wensen te vervullen of irritaties weg te nemen is vaak niet eenvoudig. Niet altijd is een goed alternatief voorhanden. Wanneer dat er wel is zijn de kosten vaak fors en de wensen zijn soms tegengesteld. Niettemin lijkt op een aantal punten verbetering mogelijk.

6.1 Brink

De Brink bepaalt in belangrijke mate het aanzien van het dorp. De Mariakerk is daar een dominante markering. Het is verheugend dat het voormalige gemeentehuis aan de zuidzijde een facelift kreeg en een mooie invulling heeft gekregen.

Het van onderaf aanlichten van de bomen is een idee wat de Brink verder verfraaien kan.

Twee elementen verdienen nadrukkelijk extra aandacht:

1. Lang parkeren op de Brink is ongewenst en onnodig. Er is voldoende langparkeermogelijkheid op korte loopafstand beschikbaar. Het beperken van de toegestane parkeerduur zou een sterke verbetering zijn. Het argument dat niet gehandhaafd kan worden is niet sterk. Afgezien daarvan is een duidelijke bewegwijzering naar langparkeerplaatsen waarschijnlijk al effectief en eenvoudig te realiseren. Het lijkt verstandig en mogelijk dit voor de zomer van 2021 te realiseren.
2. Een serieus aandachtspunt is het aanzien van de westzijde van de Brink. Verwacht mag worden dat daar verdere bouwactiviteiten plaats zullen vinden. Op zichzelf is dat prima. Maar voorkomen moet worden dat hier een wand van appartementencomplexes gaat ontstaan en bijvoorbeeld een pand als het (hele) oude gemeentehuis visueel wegvalt. Het historische- en bestaande karakter van de Brink moet niet verloren gaan.

6.2 Toegankelijkheid

Enige tijd geleden is in het kader van een inclusieve samenleving samen met gemeente De Wolden een inventarisatie gemaakt van plaatsen in Ruinen die vooral voor mensen met een beperking moeilijk toegankelijk zijn. Denk daarbij aan looproutes voor slechtzienden zonder markering en met obstakels en aan stoepen die voor mensen met een rollator of scootmobiel onneembaar zijn. Hierin zou geleidelijk verbetering gerealiseerd kunnen worden. In de praktijk lijkt bij werkzaamheden die uitgevoerd werden met deze uitgangspunten echter geen rekening gehouden te worden. Dat is een gemiste kans. Bij de gemeente zal er op aangedrongen worden op dit punt attenter te zijn.

Daarnaast is op een aantal plaatsen in het dorp de bestrating in slechte staat. Soms is dit een resultaat van reeds afgeronde (bouw)werkzaamheden. Vooral in de omgeving waar veel ouderen en/of mensen met een beperking wonen is dit voor hen een dagelijks probleem. De bestrating van de Esweg en Torenakker is in dit verband een duidelijk voorbeeld. Ook de stoep langs de Oosterweg is voor een wandelingetje vanuit de Jan Wieringaweg een uitdaging. De Esweg wordt herstraat waardoor dit probleem in de loop van 2021 verholpen zal zijn. Andere wegen en straten die in de loop der jaren verzakt zijn verdienen eveneens aandacht.

6.3 Snelheid

Veel wordt geklaagd over het niet naleven van de bestaande snelheidsbeperkingen. Ook wordt door sommigen gepleit voor het instellen van een 30 km zone in het hele dorp. Duidelijk is dat er vaak en veel te hard gereden wordt. Tegelijkertijd weten we dat wij als inwoners doorgaans zelf de overtreders zijn. Blijkbaar worden de toegestane snelheden soms als hoog-, maar soms ook als nogal laag ervaren. Afhankelijk van de positie waarin we verkeren: passant of aanwonende.

Uitgangspunt moet zijn dat de toegestane snelheden niet voor niets zijn vastgesteld. De toegestane snelheden verder verlagen terwijl de huidige regels te weinig worden nageleefd lijkt niet logisch. Gedragsverandering is lastig maar meer handhaving is noodzakelijk om die te bereiken.

6.4 Onveilige plaatsen

Aan een aantal specifieke plaatsen zou iets gedaan moeten worden omdat deze plaatsen door velen als onveilig ervaren worden.

6.4.1 de Westerstraat

De Westerstraat wordt door veel inwoners als druk en onveilig ervaren. Het is een doorgaande weg waar veel groot vracht- en landbouwverkeer gebruik van moet maken.

Bovendien worden de producten van Bakkerij Steenberg door velen gewaardeerd waardoor veel auto's daar kort parkeren. Dat leidt regelmatig tot onoverzichtelijke verkeersbewegingen. Daar staat tegenover dat de snelheid daardoor op een natuurlijke manier wordt beperkt. Zwaar verkeer uit dit deel van de Westerstaat weren of éénrichtingverkeer instellen zal tot nieuwe problemen leiden en daarmee geen goede oplossing bieden. Het lijkt goed om met de direct betrokkenen naar verbetermogelijkheden te zoeken. Ideeën als parkeren aan één kant van de straat of het beter benutten van de ruimte voor de voormalige drogisterij kunnen daarbij worden meegenomen.

6.4.2 Neuzendijk/Meppelerweg/Huttenweg

Dit kruispunt wordt al jaren als onveilig aangemerkt. Op de Meppelerweg wordt te hard gereden, het zicht vanuit de Neuzendijk en Huttenweg is zeer beperkt en het fietspad wordt vaak over het hoofd gezien. Voor veel kinderen is dit een onderdeel van hun route naar school. Ook de bocht in de Neuzendijk is onoverzichtelijk en onveilig. Voor het kruispunt zijn al verschillende verbeteringen geopperd maar tot een uitvoering is het niet gekomen. Een eenvoudig fietspad door het bosje, langs de tennisbaan en het voetbalveld naar de school zou een veilige en aantrekkelijke (school)route op kunnen leveren.

6.4.3 Oude Benderseweg

De Oude Benderseweg is de toegangsweg naar het zwembad en naar camping Landclub Ruinen. In het toeristen- en zwemseizoen wordt deze relatief smalle weg intensief gebruikt. De berm en de bermen hebben sterk te leiden als gevolg van elkaar passerende auto's en vooral auto's-met-caravans. Aanbrengen van grasstroken in de berm en de bermen is daarom gewenst. Een apart fietspad zou ook een duidelijke verbetering zijn.

6.4.4 Mr Harm Smeengeweg en school

In mindere mate is ook de Mr Harm Smeengeweg een invalsweg waar meestal niet stapvoets gereden wordt. Het lijkt verstandig om voor IKC Het Oelebröd een schoolzone te maken en daar de markering op aan te passen. Dit is ook bij veel andere scholen het geval.

6.5 Actiepunten:

- *Toegankelijkheid openbare ruimte weer bij gemeente aanklaarten*
- *Instellen werkgroep verkeer & veiligheid*
- *Druk uitoefenen om lang parkeren van de Brink te weren*
- *Aandacht voor westwand Brink*

7. Natuur, duurzaamheid en recreatie

In de directe omgeving van Ruinen bevinden zich aantrekkelijke natuurgebieden. Afgezien daarvan heeft de hele omgeving- en ook het dorp zelf een behoorlijk 'groene' uitstraling. Bewoners gaven in de dorpsenquête aan daar ook veel waarde aan te hechten. Een natuurlijke of 'groene' woonomgeving versterkt een positief woonklimaat. Daar komt bij dat de natuurlijke omgeving ook een belangrijke economische factor is.

7.1 Groen in- en om het dorp

Groen in- en om het dorp is een onderscheidende kwaliteit van Ruinen. Het is van belang dat dit behouden blijft en waar mogelijk verder versterkt wordt.

Het uitgangspunt het groen in het dorp zoveel mogelijk te behouden kan op gespannen voet staan met gewenste woningbouw. Dat is echter niet per definitie het geval. Het is gewenst ten behoeve van toekomstige woningbouw te zoeken naar kleine locaties binnen het dorp en daarbij beeldbepalend groen in stand te houden. Zo kan 'het groene hart' bijvoorbeeld geen bouwlocatie worden.

In het dorp zijn verschillende groepen en groepjes actief in het beheer van openbaar groen. Dat is goed vanuit het oogpunt van natuurbeheer maar ook heel positief voor het versterken van de sociale samenhang. Het stimuleren en ondersteunen van dergelijke groepjes is daarom ook gewenst. In enkele gevallen wordt door Landschapsbeheer Drenthe al ondersteuning geboden. Er zijn projecten en projectjes waaraan gewerkt wordt en er bestaan ook ideeën die nog aangepakt zouden kunnen worden. Het gebied rond de Mariakerk, het ven en de houtwal bij de Hinkenkamp, het Poasbargbossie en de Joodse begraafplaats werden al opgepakt. Aanvullend kan aan de oude begraafplaats en een visplek in de Ruiner Aa gedacht worden. Ook een groener bermonderhoud kan het aanzien van het dorp mogelijk aantrekkelijker maken. Veel inwoners maaien de berm bij hun huis. Op sommige plaatsen kan het planten van bloembollen overwogen worden. Ook een natuurlijker bermbeheer - met name bij invalswegen en buiten de directe bebouwde kom - is een optie. Voorwaarden zijn daarbij dat het geen rommeltje moet worden en dat de beheerskosten niet moeten stijgen. Dergelijke initiatieven vallen goed te combineren met aantrekkelijke wandelrondjes (Ommetjes) in Ruinen.

De verschillende groepen en groepjes die op dit gebied in Ruinen actief zijn zullen in samenwerking met Landschapsbeheer Drenthe uitgenodigd worden om te bekijken in hoeverre zij elkaar kunnen versterken en welke projecten in Ruinen nog aangepakt kunnen worden. Resultaat moet zijn dat meer mogelijkheden ontstaan om Ruinen een groener aanzien te geven. En dat deze mogelijkheden sneller en eenvoudiger gerealiseerd worden.

7.2 Ruinen poort Dwingelderveld

Over de term 'Poort Dwingelderveld' en over de relatie tussen het dorp Ruinen en het Dwingelderveld is veel gesproken. In de praktijk worden toch vooral De Benderse en het bezoekerscentrum als de Poort tot het Dwingelderveld gevoeld en veel minder het dorp Ruinen zelf. Met name op zon- en feestdagen en in de vakantieperiodes is de druk op De Benderse soms wat groter dan de bewoners wensen. Veel van die bezoekers komen niet of nauwelijks in Ruinen. De meningen verschillen over de vraag of dat een bezwaar is. Toerisme is een belangrijke bron van inkomsten in het dorp. Maar het geluid wordt ook gehoord dat er wel voldoende toerisme is en dat Ruinen een prettig woonbaar dorp moet blijven. Over lang geparkeerde auto's-met-fietsenrek die in het dorp staan wordt ook zeker niet alleen positief gedacht.

Het ontwikkelen van een soort fietstransferium bij Buitencentrum De Poort is daarom zeer welkom. Het gaat daarbij om ruimte om te parkeren, de mogelijkheid toeristische informatie te krijgen, een fiets te huren en eventueel om de mogelijkheid klein onderhoud te laten verrichten. En dit alles op loopafstand van de Brink! De 'Ommetjes Ruinen' sluiten hier goed op aan. Dit kan de toeristische druk verspreiden en voor zowel voor het dorp Ruinen als voor De Benderse een verbetering inhouden.

Ook het bij 7.1 genoemde idee om het aanzien dorp Ruinen verder te "vergroenen" kan bijdragen aan hetzelfde doel: meer spreiden van de recreatieve- en toeristische druk. De directe omgeving van het dorp is aantrekkelijk. Door dit verder te versterken nemen de kansen en mogelijkheden toe dit te benutten om de toeristische druk te verspreiden. Het idee dat natuurschoon alleen binnen de grenzen van het Dwingelderveld gevonden kan worden is een vergissing. Door de drukte te spreiden kan de kwaliteit bovendien toenemen.

7.3 Duurzaam Ruinen

Ook voor Ruinen is duurzaamheid een belangrijk onderwerp. De komst van grootschalige zonneparken of windmolens passen niet goed in het landschap en verhouden zich ook slecht tot de recreatieve ambities. Het op een nette manier in daken verwerken van zonnepanelen moet echter wel gestimuleerd worden. Dit geldt voor particuliere woningen maar zeker ook voor grote (bedrijfs)gebouwen en dakvlakken. Voor woningen die niet geschikt zijn om zonnepanelen op te monteren is het idee van de postcoderoos een goede mogelijkheid. Huiseigenaren kunnen daardoor zonnepanelen kopen die op een ander dak in de buurt liggen. De werkgroep Duurzaam Ruinen doet

hier al geruime tijd onderzoek naar en heeft al heel wat eigenaren van grote daken benaderd. Wanneer echter de draagkracht van het dak berekend moert worden stuit dat op bezwaren en kan het plaatsen van zonnepanelen geen doorgang vinden. Hierdoor blijft resultaat nog steeds uit al is de werkgroep al weer met een nieuw dak bezig. Een nieuw impuls lijkt daarom nodig. Om ook andere ideeën op het gebied van duurzaamheid te kunnen oppakken is uitbreiding van de werkgroep gewenst.

Een idee is bijvoorbeeld om een elektrische deelauto in Ruinen te plaatsen. Dit is een nader onderzoek waard, bij voorkeur in samenwerking met Ansen. Voor bewoners die slechts af en toe een auto gebruiken kan dit een goede en duurzame oplossing zijn. En zeker ook voor mensen die twijfelen over een tweede auto zou dit een goed alternatief kunnen zijn.

7.4 Actiepunten:

- *I.s.m. Landschapsbeheer Drenthe groepen uitnodigen die iets aan groenbeheer doen*
- *Beter benutten van de omgeving om toeristische druk te spreiden*
- *Ondersteunen idee fietstransferium*
- *Versterken werkgroep duurzaamheid*

8. Dorpsvisie, een onderlegger voor de toekomst?

In het afgelopen jaar was het als gevolg van alle Corona maatregelen lastig om grote-, maar ook kleinere bijeenkomsten te organiseren. Ondanks deze beperkingen hebben heel veel inwoners meegedacht en aangegeven op welke punten ze tevreden zijn en op welke punten naar hun idee in Ruinen iets te verbeteren valt. Gehoopt wordt dat de in deze dorpsvisie beschreven plannen daaraan zullen bijdragen. Ongetwijfeld zullen zich meer mogelijkheden voordoen dan nu voorzien zijn. Die kansen moeten uiteraard ook benut worden. Duidelijk is dat er sowieso ruim voldoende gelegenheid is om samen Ruinen nog sterker, levendiger en mooier te maken.

In colofon:

ondernemersvereniging, school/IKC, Welzijnswerk de Wolden, woningcorporatie Actium, speeltuinvereniging Ravotti, Sport Rune, Stichting De Benderseberg, 't Neie Punt, SER, Landschapsbeheer Drenthe en enkele personen die professionele kennis hebben van ruimtelijke ordening, huisvesting, groen- en/of natuurbeheer.